

RECENZIJE KNJIGE / BOOK REVIEWS

Nataša Podgoršek: SLOVENSKO-HRVAŠKA VZAJEMNOST Zgodovina slovensko-hrvaških političnih odnosov v drugi polovici 19.stoljeća (1848-1903) / Povijest slovensko-hrvatskih političkih odnosa u drugoj polovici 19.stoljeća (1848-1903), Maribor, Zgodovinsko društvo Dr.Franca Kovačić v Mariboru, Studia Historica Slovenika 1. 2009., 286. str.

Autorica Nataša Podgoršek, slovenska povjesničarka, priredila je za slovensku i hrvatsku političku, kulturnu, povjesnu, komunikološku i gospodarsku javnost ediciju pod naslovom „SLOVENSKO-HRVAŠKA VZAJEMNOST“ (Povijest slovensko-hrvatskih političkih idnosa u drugoj polovici 19.stoljeća (1848-1903) u nakladi „Povjesnog društva Dr. Franc Kovačić u Mariboru“, u okviru stručne zbirke Studia Historica Slovenika 1. u volumenu od 286. stranica integralnog teksta formata A5. Knjigu su recenzirali ugledni sveučilišni profesori Sveučilišta u Mariboru prof.dr.sc.Darko Friš i prof.dr.sc.Andrej Rahten. Knjiga je nastala kao rezultat uspostavljene Slovensko-Hrvatske (2005) međusobne suradnje povjesničara u cilju razvijanja međusobnih dobrosusjedskih političkih i prijateljskih odnosa. Financijsku potporu za izlazak ove vrijedne knjige nakladniku je potporom omogućila Javna agencija za knjigu Republike Slovenije. Knjiga je tematski, uz recenzentski predgovor dr.Andreja Rahtena i sintetski uvod autorice, podijeljena u 24. zasebna tematska poglavlja; Zaključak; Indeks kratica i pojmove; Izvornici za prikupljanje povjesne građe; te bogatim popisom referentne povjesne, političke i komunikološke literature. Sadržajno su prezentirana zasebna poglavlja koja su strukturalno i komunikacijski međusobno povezana te čine logičnu i koherentnu znanstvenu povjesnu, političku i komunikološku cijelinu. U sadržajnom smislu knjiga je nastala kao rezultat sustavnih autorskih empirijskih istraživanja hrvatsko-slovenskih političkih odnosa u drugoj polovici 19.stoljeća od (1848 -1903) godine. Autorica na zanimljiv i pregnantan način opisuje početak slovensko-političkih odnosa; Mračnu europsku revoluciju 1948/49.; Politički trenutak hrvatsko-slovenskih kulturnih odnosa; Ljubljanski sastanak (1870); Stavovi slovenskih političkih frakcija prema hrvatskoj politici u vremenu Taaffejive vlade (1879 1893); Politička različita stajališta u koncepciji slovenskih liberala o hrvatskim političkim strankama; O spornim političkim i kulturnim međusobnim pitanjima; O satanku slovenskih i

hrvatskih poslanika (1879-1903) koji su analizirali pored dugih pitanja inicijativu slovenskih časnika za osnivanjem posebnog jugoslovenskog kluba s ciljem da se inicijativi pridruže slovenski i hrvatski poslanici; Upotreba jezičnih pravila; O slovensko katoločkim gibanjima s ciljem povezivanja slovenaca s hrvatima; Odnosi hrvatskih političkih stranaka spram politici u Sloveniji; Političkim pitanjima vezanim za Istru; Međusobna povezanosti i radna protočnost građana Slovenije i Hrvatske; Uloga Jugoslovenske socijalno - demokratske stranke na nacionalno pitanja Slovenije i Hrvatske; te Građanske inicijative i pokreti (1903) u Sloveniji. Knjiga donosi vrijedne analitičke povjesne činjenice između dva susjedna naroda koja s komunikološkog stajališta imaju duboko ukorijenjene političke odnose i političku komunikacijsku suverenost naroda u drugoj polovici 19.stoljeća. U analiziranim poglavljima, pored povjesnih činjenica, pronalazimo karakteristične suvremene političke kohezijske procese malih susjednih naroda koji oživljavaju i jačaju svoju svijest o svom identitetu, oživljavaju etnicitet i svijest o vlastitom narodu. Pažljivo isčitavajući analizirana tematska poglavlja autorica nam zanimljivim povjesno, političkim i komunikološki publicističkim stilom prezenira nacionalnu svijest dva naroda kao ekspresivnih oblika sociopolitičkih orientacija u povjesnom razvoju dva susjedna europska naroda. Hrvati i slovenci u ueropkom prostoru, kao susjedni narodi sa sličnom povijesnom tradicijom i kulturom, uspostavljaju, kako nam nudi ova povijena analiza, ne izbjegne geografske, ekonomski, političke, kulturne i komunikacijske integracijske veze i sukobljene međusobne procese. Politološka i komunikološka analiza pokazuje da su narodi Slovenije i Hrvatske doboko ukorijenjeni u temeljima europske zapadne civilizacije te da jedan i drugi narod ne zaboravlja svoju kulturu, nacionalni identitet i političku povijest koja se i danas sustavno međusobno intezivno razvija s različitim dijaloškim političkim stajalištima i mišljenjima u drugoj polovici 19.stoljeća. Dijaloška politička kultura između dva naroda trasirala je njihov sudbinski identitet, kulturu, običaje i vlastiti jezik na marginama očuvanja svog osobnog identiteta u kontekstu snažne dominacije i supremacije globalizacije na ovim prostorima. Korjeni dobrosusjedskih dobroih prijateljskih i političkih odnosa, u kontekstu ove nalize, pokazuju i međusobne različitosti koje mogu ponekad ugroziti i međusobne nacionalne interese. S aspekta odnosa dvije novostvorene države i dva dobrosusjedska i prijateljska naroda,

u kontekstu uključivanja Hrvatske u Europsku uniju, pokazuje najnovija povijest da je ključno političko pitanje između dva susjedna naroda uspostavljanje međusobnog povjerenja koje vodi dobrim političkim odnosima, prosperitetu, miru, toleranciji te razvoju novih država koje se integriiraju u EU i euroatlanske integracijske procese. U prikazu ove vrijedne znanstvene knjige možemo zaključiti prema prezentiranim sadržajima da povijest druge polovice 19.stoljeća pokazuje sve ono što su sve u tom vremenu politički prošli narodi Slovenije i Hrvatske i koje su bitne političke odrednice doveli do razvoja susjednih naroda i njihovog državnog osamostaljenja država na kraju 20.stoljeća. Kompartivnom usporednom analizom političkih odnosa Hrvatske i Slovenije, na početku 21.stoljeća s povijesnim političkim odnosima u drugoj polovici 19.stoljeća, možemo zaključiti da se tranzicijsko suprostavljeno razdoblje kontinuirano i evolutivno ponavlja među susjednim narodima s mnoštvom različitosti koje ponekad dovode do međusobnog nepovjerenje i straha od gubitka nacionalnog identiteta i zaslужenog povijesnog kulturnog naslijeđa u političkim odnosima između Hrvatske i Slovenije da žive, djeluju i rade u okvirima integrirane Europske unije s maksimlanom međusobnom pokretljivošću, gospodarskim i političkim tolerantnim odnosima te zajedničkim kolateralnim dobrosusjedskim projektima u domeni razvoja zajedničkih lokalnih, nacionalnih, regionalnih i globalnih gospodarskih i političkih odnosa susjednih prijateljskih zemalja. Ova vrijedna knjiga autorice Nataše Podgoršek generira nova povijesna, politička i komunikološka zanja o slovensko-hrvatskim političkim odnosima u drugoj polovici 19 stoljeća (1848-1903) i uvodi čitatelja u temeljne povijesno- političke stećevine koje direktno ili indirektno kolateralno utječu na današnje odnose između Hrvatske i Slovenije. Korištena i citirana znanstveno-stručna literatura je standardno koherentna i logično odabrana u skladu s novim suvremenim znanstvenim povijesnim i komunikološkim znanstvenim i publicističkim standardima. Uvidom u raspoloživa dosadašnja istraživanja, slična problematika još nije na ovakav specifičan način obrađivana te je u tom pogledu razvidno da se pred nama nalazi zanimljiva knjiga koja će imati širi odjek u relevantim znanstvenim i političkim odnosima između dva dobrosusjedska i prijateljska naroda na početku zajedničkog suživota u okrilju integrirane EU. Na kraju ovog prikaza možemo zaključiti da prezentirana knjiga predstavlja koherentnu povijesnu, političku i komunikološku građu koja postaje dragocijeni poticaj za nastavak istraživanja povijesti slovensko-hrvatskih političkih odnosa i nakon druge polovice

19.stoljeća. Slobodan sam, a temelju svega iznesenog, ovu vrijednu knjigu preporučiti svima onima koji izučavaju povijest, političke i komunikološke odnose te nastavnicima i studentima politologije, komunikologije i povijesti na svim razinama diplomskih, magistarskih i doktorski studija na Sveučilištima Hrvatske i Slovenije.

Primljeno: 2010 – 06 – 13

Prof.dr.sc.Mario Plenković
Katedra za komunikologiju
Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb, Hrvatska

Slavo Kukić, Brane Markić: METODOLOGJA DRUŠTVENIH ZNANOSTI, Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2006., 51. str.

Rrenomirani ugledni metodolozi iz mlađe generacije, prof.dr.sc. Slavo Kukć i prof.dr.sc. Brane Markić, znanstvenici i nastavnici Sveučilišta u Mostaru (Bosna i Hercegovina) priredili su zanimljivu znanstvenu knjigu pod naslovom **METODOLOGJA DRUŠTVENIH ZNANOSTI, Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada.** Vrijedno je odmah naglasiti da autori metodologiju , grč. (usp.metoda + logos – riječ, govor) ne promatraju samo kao znanost o metodama znanstvenog rada već metodologiju društvenih znanosti rasčlanjuju, elaboriraju, dopunjaju na tehnike, postupke te instrumente znanstvenoistraživačkog rada. U tom pogledu autori se približavaju metodskom proučavanju metodologije društvenih znanosti kao integralnom interdisciplinarnom metodskom zaokruženom znanstvenom istraživanju gradiva koje čitatelju, znanstvenicima i studntima na zanimljiv i metodsko prilagodljiv način približava znanstvenoistraživački rad u znanstvenom području društvenih znanosti. Uspoređujući ovu knjigu sa sličnim metodološkim knjigama i literaturom u području metodologije društvenih znanosti možemo ustvrditi da ova knjiga predstavlja na izuzetan i svrshishodan znanstveni način metodologiju promišljanja sustavnih i primjenjenjenih provedbenih društvenih istraživanja za izučavanje novih znanstvenoistraživačkih društvenih možebitnih problema. Knjiga čitatelja poučava o metodama, tehnikama, postupcima i pravilima znanstvenoistraživačkog rada te znanstvenika i studenta ispravno uvodi u svijet znanosti i znanstveno istraživačkog rada. Kao dugogodišnji metodolog moram odmah